

Dôvodová správa

Všeobecná časť

Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 300/2005 Z.z. Trestný zákon vypracovalo Ministerstvo spravodlivosti SR ako iniciatívny návrh zákona.

Je reakciou na doplnenie vládneho návrhu nového Trestného zákona počas jeho prerokovávaní v Národnej rade Slovenskej republiky, kde bol poslaneckým pozmeňujúcim návrhom doplnený do Trestného zákona nový trestný čin „porušenie dôvernosti ústneho prejavu a iného prejavu osobnej povahy“.

Uvedený pozmeňujúci návrh na doplnenie tohto nového trestného činu bol schválený Národnou radou SR napriek nesúhlasu ministerstva spravodlivosti s takou úpravou, pričom podpredseda vlády a minister spravodlivosti počas prerokovávaní návrhu zákona v pléne, ako aj vo výboroch Národnej rady SR, v ktorých bol tento pozmeňujúci návrh uplatnený, poukazoval na riziká a nesprávnosť doplnenia Trestného zákona o tento nový trestný čin.

Predložený návrh zákona je upravený v dvoch alternatívach. Prvá alternatíva navrhuje ustanovenie § 377 vypustiť z Trestného zákona ako celok, druhá alternatíva navrhuje takú zmenu § 377, aby sa nevzťahoval na postih novinárov resp. iných osôb, ktorí zverejnia prejav osobnej povahy neoprávnene zachytený záznamovým zariadením za predpokladu, že sa takého konania dopustia za účelom prekazenia pripravovaného alebo páchaného trestného činu alebo oznámenia spáchaného trestného činu.

Návrh zákona je v súlade s Ústavou SR a medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná.

Návrh zákona nebude mať finančný, ekonomický ani environmentálny vplyv, ani vplyv na zamestnanosť a podnikateľské prostredie.

Doložka zlučiteľnosti právneho predpisu s právom Európskych spoločenstiev a právom Európskej únie

1. Navrhovateľ zákona: vláda Slovenskej republiky.
2. Názov návrhu zákona: zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 300/2005 Z.z. Trestný zákon.
3. Záväzky Slovenskej republiky vo vzťahu k Európskym spoločenstvám a Európskej únii: zo Zmluvy o pristúpení SR k EÚ, z Aktu o podmienkach pristúpenia SR k EÚ a z materiálov o určení gestorstva za transpozíciu smerníc nevyplývajú žiadne záväzky vo vzťahu k problematike upravenej v návrhu zákona; návrh zákona nie je súčasťou Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na rok 2005.
4. Problematika návrhu zákona
 - a) nie je upravená v práve Európskych spoločenstiev,
 - b) je upravená v práve Európskej únie: v čl. 6 ods. 2 Zmluvy o Európskej únii, ktorý ustanovuje, že únia práva zabezpečené Európskym dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd z roku 1950 rešpektuje ako všeobecné právne princípy.
5. Stupeň zlučiteľnosti návrhu právneho predpisu s právom Európskych spoločenstiev a právom Európskej únie: bezpredmetné.
6. Gestor (spolupracujúce rezorty): bezpredmetné.
7. účasť expertov pri príprave návrhu zákona a ich stanovisko k zlučiteľnosti návrhu zákona s právom ES/EÚ: účasť expertov nebola využitá.

Doložka finančných, ekonomických, environmentálnych vplyvov, vplyvov na zamestnanosť a podnikateľské prostredie

1. Návrh zákona nezakladá nároky na verejné financie.
2. Návrh zákona nebude mať ekonomický dopad na obyvateľov, hospodárenie podnikateľskej sféry a iných právnických osôb.
3. Návrh zákona nebude mať vplyv na životné prostredie.
4. Návrh zákona nebude mať vplyv na zamestnanosť a nevyžiada si zvýšenie počtu zamestnancov.
5. Návrh zákona nebude mať vplyv na podnikateľské prostredie.

Osobitná časť

Znenie § 377 v novom Trestnom zákone je nasledovné:

„§ 377

Porušenie dôvernosti ústneho prejavu a iného prejavu osobnej povahy

(1) Kto poruší dôvernosť neverejne prednesených slov alebo iného prejavu osobnej povahy tým, že ho neoprávnene zachytí záznamovým zariadením a takto zhotovený záznam sprístupní tretej osobe alebo ho iným spôsobom použije a inému tým spôsobí vážnu ujmu na právach, potrestá sa odňatím slobody na dva roky.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) ako člen organizovanej skupiny,
- b) a spôsobí takým činom značnú škodu, alebo
- c) s úmyslom získať pre seba alebo iného značný prospech.

(3) Odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov sa páchatel' potrestá ak

- a) spácha čin uvedený v odseku 1 ako verejný činiteľ,
- b) spôsobí takým činom škodu veľkého rozsahu, alebo
- c) spácha taký čin s úmyslom získať pre seba alebo pre iného prospech veľkého rozsahu.“.

Alternatíva I.

Navrhuje sa vypustenie trestného činu porušenia dôvernosti ústneho prejavu a iného prejavu osobnej povahy (§ 377) ako celku.

Uvedené je odôvodnené skutočnosťou, že predmet postihu podľa tohto trestného činu nie je potrebné sankcionovať podľa Trestného zákona. Ochrany voči takému konaniu je možné sa domáhať na základe žaloby v občianskom súdnom konaní.

Alternatíva II.

V tejto alternatíve sa ponecháva trestný čin porušenia dôvernosti ústneho prejavu a iného prejavu osobnej povahy v Trestnom zákone, avšak sa upravuje jeho znenie.

V bode 1 sa výslovne upravuje, že prejav osobnej povahy musí byť prednesený na mieste verejne neprístupnom. Trestný zákon nemôže poskytovať ochranu aj prejavom predneseným na verejne prístupných miestach.

V bode 2 – vylučuje sa možnosť trestného postihu podľa tohto ustanovenia, ak sa osoba dopustí konania uvedeného v § 377 ods. 1 za účelom prekazenia pripravovaného alebo páchaného trestného činu alebo oznámenia spáchaného trestného činu, keďže je neúnosné, aby boli aj také prípady chránené ustanoveniami Trestného zákona.